

Samfundsøkonomisk potentiale ved god håndhygiejne på arbejdspladsen

Rapporten er udarbejdet for Kosmetik- og hygiejnebranchen

OKTOBER 2021

Forord

Kosmetik- og hygiejnebranchen i Danmark har bedt os om at undersøge det samfundsøkonomiske potentiale ved god håndhygiejne på arbejdspladsen. Denne rapport præsenterer undersøgelsens resultater.

Coronapandemien har medført et øget fokus på god hygiejne, og flertallet af danskerne har ændret deres hygiejneadfærd under pandemien. Det har bidraget til at forebygge smitten med Covid-19 såvel som andre infektionssygdomme.

I takt med, at konsekvenserne af coronapandemien gradvist afbødes, er der risiko for, at opmærksomheden på god hygiejne aftager. Med denne undersøgelse ønsker Kosmetik- og hygiejnebranchen at sætte fokus på, at god hygiejne fortsat er vigtig for sundhedstilstanden og samfundsøkonomien, selv i en situation, hvor konsekvenserne af coronapandemien er beskedne.

I denne undersøgelse ser vi nærmere på, hvordan god håndhygiejne på arbejdspladsen kan bidrage til at reducere sygefraværet i Danmark og derigennem øge det effektive arbejdsudbud og skabe større samfundsøkonomisk værdi.

Med god håndhygiejne menes i denne undersøgelse jævnlig brug af håndsprit. Undersøgelsen er baseret på den eksisterende forskningslitteratur, som har undersøgt hvordan brug af håndsprit påvirker sygefraværet på arbejdspladsen, og trækker desuden på offentligt tilgængelige data om sygefravær mv. Effekten ved god håndhygiejne sammenholder vi med situationen før coronapandemien.

Det bør bemærkes, at der findes andre hygiejneindsatser end brug af håndsprit, som kan bidrage til at reducere spredningen af smitsomme sygdomme og dermed reducere sygefraværet. Det gælder bl.a. rengøring

af dørhåndtag, kontaktpunkter og andre overflader, hvor mange mennesker dagligt rører.

Så vidt vides findes der dog ingen studier, som direkte undersøger sammenhængen mellem bedre rengøring på arbejdspladsen og sygefravær. Derfor har vi alene valgt at fokusere på brug af håndsprit på arbejdspladsen. Det betyder også, at det samlede samfundsøkonomiske potentiale ved god hygiejne med stor sandsynlighed er noget større end det, vi kommer frem til i denne undersøgelse.

I vores undersøgelse har vi forsimplet antaget, at alle medarbejdere på danske arbejdspladser begynder at bruge håndsprit jævnligt. I praksis er det næppe realistisk at det vil ske. Derfor skal resultaterne fra vores undersøgelse betragtes som et skøn for, hvor stort potentiale der er ved jævnligt brug af håndsprit på arbejdspladser i Danmark. Da der allerede findes hygiejneregler i sundhedsvæsenet som typisk er mere omfattende end jævnlig brug af håndsprit, er det desuden antaget, at brug af håndsprit ikke reducerer sygefraværet inden for sundhedsvæsenet.

Desuden er resultaterne fra den eksisterende forskningslitteratur forbundet med usikkerhed, ligesom man skal være forsigtig med at overføre forskningsresultater fra andre lande til en dansk kontekst. Det betyder selvsagt, at resultaterne i vores undersøgelse også er forbundet med usikkerhed. For at illustrere denne usikkerhed, har vi gennemført en række følsomhedsberegninger.

Undersøgelsen er udarbejdet af konsulent Nicoline Lund Dahl og partner Esben Anton Schultz.

København, september 2021.

Indhold

Sammenfatning	04
Sygefravær i Danmark	06
Omkostninger ved sygefravær	12
Gevinster ved god håndhygiejne	15
Følsomhedsberegninger	18
Metode	20
Referencer	23

Sammenfatning

Sammenfatning

Denne undersøgelse belyser det samfundsøkonomiske potentiale ved god håndhygiejne på danske arbejdspladser.

Med god håndhygiejne menes jævnlig brug af håndsprit. Undersøgelsen er baseret på den eksisterende forskningslitteratur, som har undersøgt hvordan brug af håndsprit påvirker sygefraværet på arbejdspladsen, og trækker desuden på offentligt tilgængelige data om sygefravær mv.

I Danmark er der ca. 17 mio. fraværsgange om året, hvoraf ca. 16 mio. skyldes egen sygdom og ca. 1 mio. skyldes børns sygdom. Det svarer til, at ca. 78.000 fuldtidsbeskæftigede er fraværende fra arbejdet om året. Det kan omregnes til et samfundsøkonomisk tab på ca. 60 mia. kr. om året.

Ved jævnlig brug af håndsprit på arbejdspladser kan man reducere spredningen af infektionssygdomme og derigennem reducere sygefraværet. Knap 28 pct. af alle fraværsgange i Danmark skyldes infektionssygdomme. Det svarer til ca. 4,5 mio. fraværsgange om året, og det er disse fraværsgange, som man kan forvente at god håndhygiejne kan bidrage til at reducere.

Der findes en række studier, som har undersøgt sammenhængen mellem sygefravær og håndhygiejne på arbejdspladsen. I denne undersøgelse anvender vi resultatet fra Arbogast et al. (2016), som undersøger effekten af at give hver medarbejder håndsprit og desuden placere håndsprit i områder på arbejdspladsen, hvor mange dagligt passerer. Arbogast et al. (2016) finder, at håndsprit på arbejdspladsen kan reducere det samlede sygefravær med 11,5 pct.

For at vurdere, hvordan god håndhygiejne kan reducere børns sygdom – og derigennem forældres fraværsgange – tager vi udgangspunkt i et dansk studie af Ladegaard og Stage (1999), som undersøger effekten ved at uddanne personale, forældre og børn i håndvask og hvornår der bør vaskes

hænder. De finder, at uddannelse i god håndhygiejne reducerer institutionsbørns sygefravær med 34 pct.

Begge studier baserer sig således på en række håndhygiejniske tiltag som minder meget om de tiltag, som mange arbejdspladser, skoler og institutioner allerede har indført under coronapandemien. Vores resultater kan således ses som et udtryk for potentialet ved fremadrettet at fastholde de håndhygiejniske tiltag, som er blevet indført under coronapandemien, i forhold til situationen før pandemien.

Vores undersøgelse finder, at potentialet ved god håndhygiejne på arbejdspladser er:

-1,9 mio. fraværsgange

God håndhygiejne på arbejdspladser kan reducere antallet af fraværsgange med ca. 1,9 mio. om året.

+8.900 fuldtidsbeskæftigede

En reduktion på ca. 1,9 mio. fraværsgange øger det effektive arbejdsudbud med ca. 8.900 fuldtidsbeskæftigede om året.

+7,1 mia. kr. i værdiskabelse

Det øgede effektive arbejdsudbud kan øge værdiskabelsen (BVT) i Danmark med ca. 7,1 mia. kr. om året.

Sygefravær i Danmark

I gennemsnit har beskæftigede 8½ sygefraværsdage om året

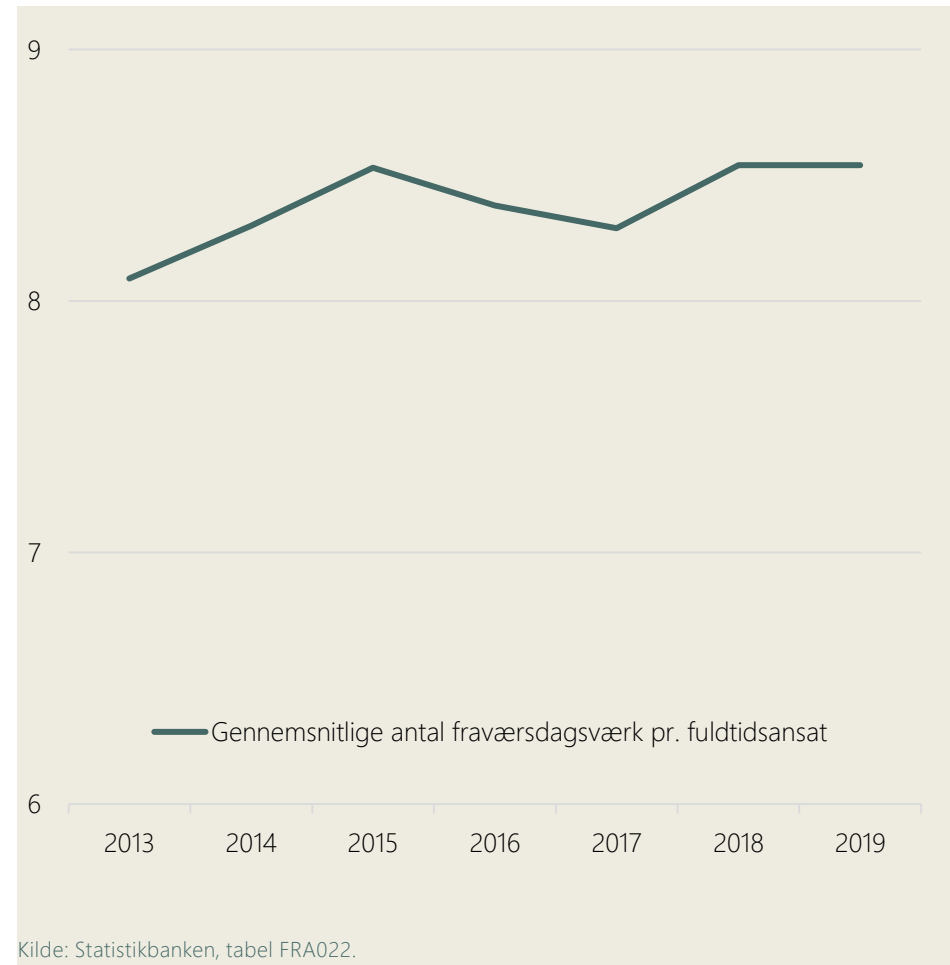
I dette kapitel ser vi nærmere på sygefraværet på danske arbejdspladser. Det gør vi for at opnå viden om, hvor stort sygefraværet er. Vi ser både nærmere på udviklingen i sygefravær over tid og forskelle i sygefravær på tværs af brancher.

Desuden ser vi nærmere på, hvad årsagen til sygefraværet er. På den måde opnår vi viden om, hvor meget af sygefraværet der potentielt set kan reduceres gennem bedre håndhygiejne. Fx kan sygefravær som følge af infektioner forebygges gennem bedre håndhygiejne, mens det er mindre sandsynligt, at bedre håndhygiejne forebygger sygefravær som følge af problemer med bevægelsesapparatet eller mentalt helbred.

I 2019 havde den gennemsnitlige fuldtidsbeskæftigede i ca. 8,5 sygefraværsdage om året i Danmark. Det svarer samlet til ca. 16 mio. sygefraværsdage eller et samlet sygefravær på godt 73.400 fuldtidspersoner om året.

Fra 2013 til 2019 er det gennemsnitlige sygefravær steget med knap ½ dag per fuldtidsbeskæftiget om året. Med en uændret beskæftigelse svarer det til en stigning på godt 4.000 fuldtidspersoner.

Fraværsdage som følge af egen sygdom, 2013-2019

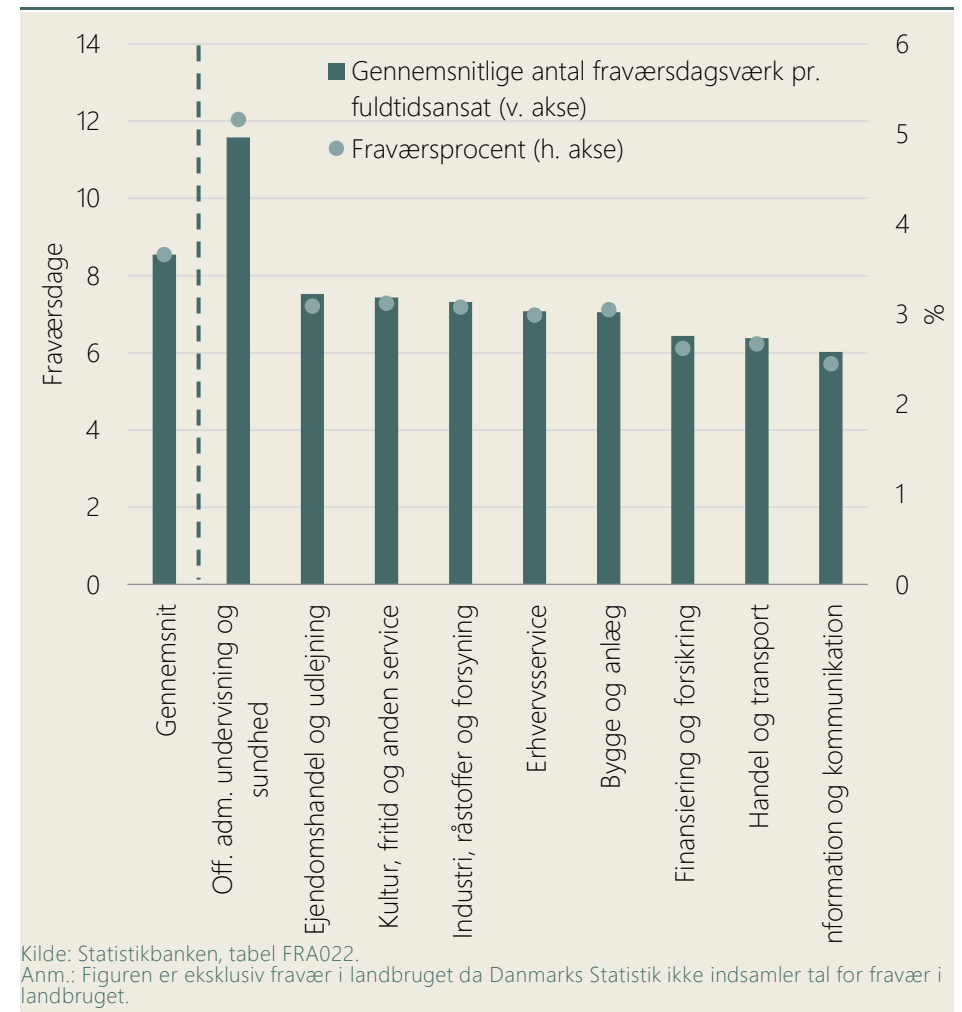

Sygefraværet er særligt højt i én branche

Ser vi på sygefraværet fordelt på brancher, er der særligt en branche som har et højere sygefravær end andre brancher. Det er inden for *Offentlig administration, undervisning og sundhed*, hvor hver fuldtidsbeskæftigede i gennemsnit har knap 12 fraværsdage om året pga. egen sygdom. Det høje fravær i denne branchen kan bl.a. hænge sammen med, at en del medarbejdere i denne branche er i daglig kontakt med ældre og syge borgere. Det betyder, at de selv er i større risiko for at syge, ligesom de formentligt er mere påpasselige med selv at gå på arbejdet, hvis de ikke føler sig helt friske.

Inden for alle andre brancher ligger sygefraværet nogenlunde på samme niveau.

Sygefravær fordelt på brancher, 2019

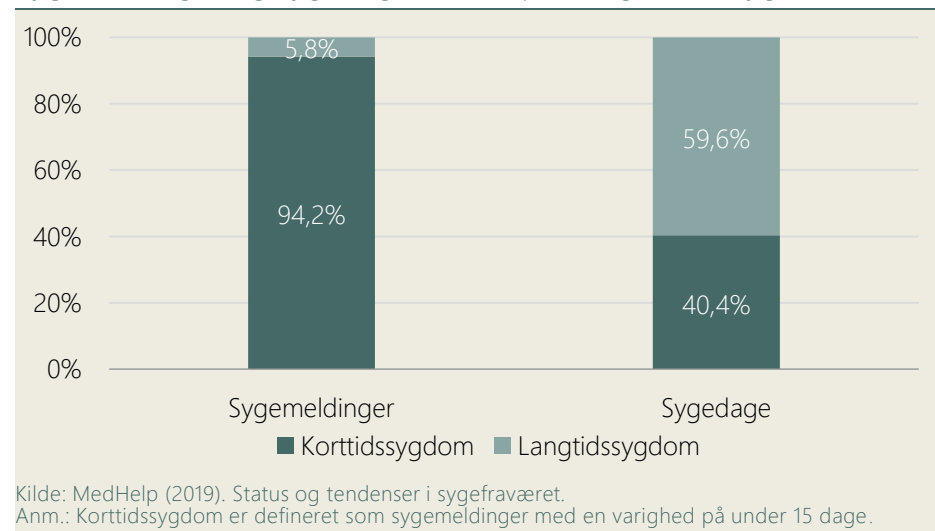
Knap 28 pct. af alle sygedage skyldes infektionssygdomme

Godt 94 pct. af alle sygemeldinger skyldes korttidssygdom, dvs. sygdom med en varighed på under 15 dage. Langt størstedelen af alle sygemeldinger er altså forbundet med sygdomsforløb på under 15 dage. Den hyppigste sygemelding (knap 40 pct. af alle sygemeldinger) varer 2-3 dage, mens knap 30 pct. af alle sygemeldinger kun varer én dag (kilde: MedHelp (2019)).

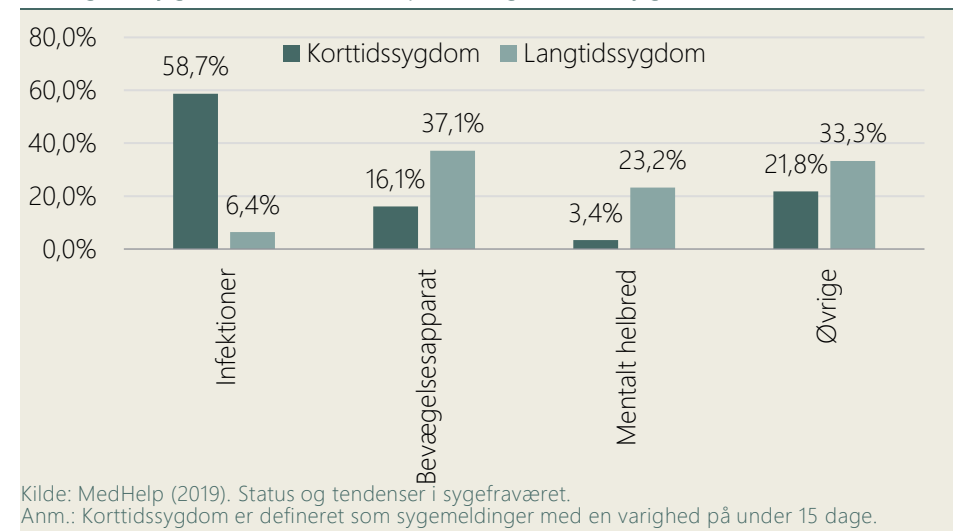
Til gengæld udgør langtidssygdom knap 60 pct. af alle sygedage, og størstedelen af sygedage skyldes således sygdomsforløb, som varer mere end 15 dage.

Ser vi på årsagen til sygemeldingen, skyldes mere end halvdelen af korttidssygemeldinger infektioner såsom forkølelse og influenza, mens det for langtidssygdomme kun er 6,4 pct. af sygemeldinger, der skyldes infektioner. Det betyder, at knap 28 pct. af alle fraværdsdage som følge af egen sygdom i Danmark skyldes infektionssygdomme. Det svarer til knap 4,5 mio. sygedage om året. Det er disse fraværdsdage, som god håndhygiejne kan bidrage til at reducere.

Sygemeldinger og sygedage fordelt på længden af sygdom

Årsag til sygefravær fordelt på længden af sygdom

I gennemsnit har beskæftigede godt 1/2 fraværsdag pga. børns sygdom

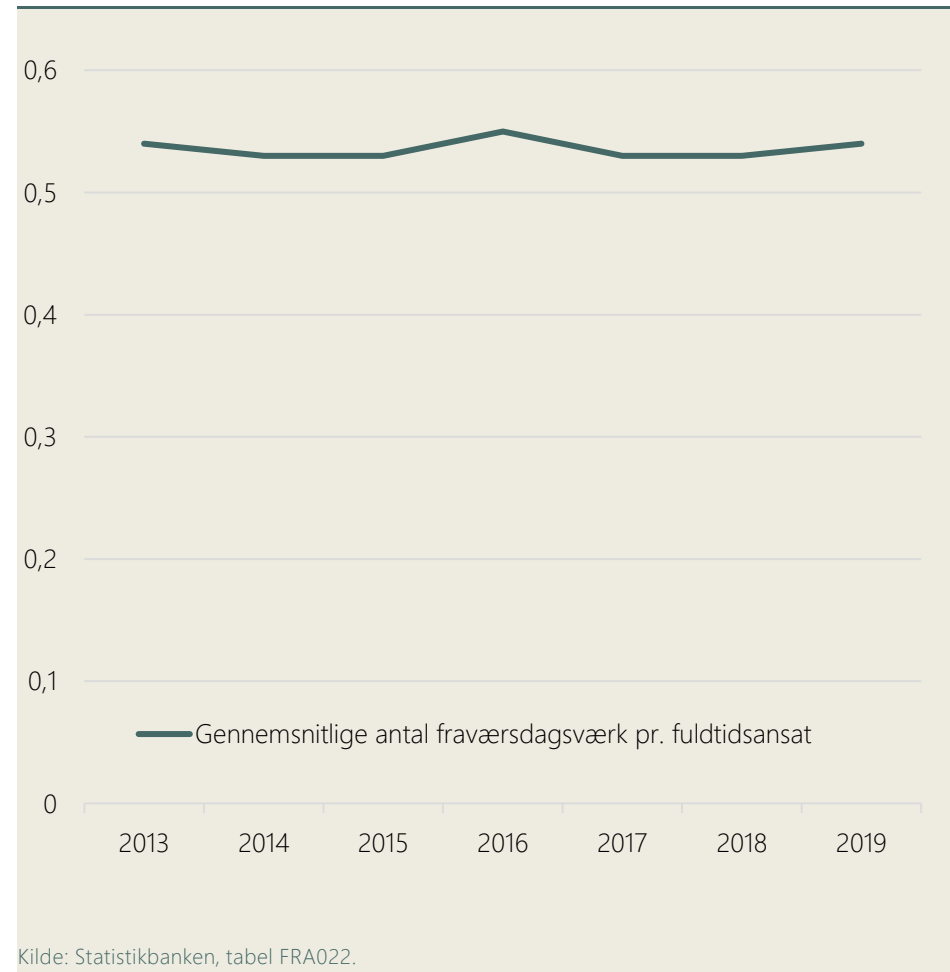
Udover fravær pga. egen sygdom har beskæftigede i gennemsnit 1/2 fraværsdag om året pga. børns sygdom. Dette har været nogenlunde konstant fra 2013-2019.

Fraværet pga. børns sygdom svarer til ca. 1. mio. fraværsdage om året, eller hvad der svarer til 4.600 fuldtidsbeskæftigede.

Det relativt lave antal fraværsdage per fuldtidsbeskæftiget som følge af børns sygdom, sammenlignet med egen sygdom, skal ses i lyset af, at det typisk er arbejdsstyrken i alderen 30-40 år, der har yngre børn, og derfor kun denne del af arbejdsstyrken, som vil have barns sygedage. Det højeste fravær som følge af børns sygdom ligger også i aldersgrupperne 30-34 år og 35-39 år, som har hhv. 1,19 og 1,34 fraværsdage per fuldtidsansat som følge af børns sygdom.

Dette vidner også om, at den klart største årsag til fravær er egen sygdom, hvorfor den største potentiale for at øge arbejdsudbuddet er ved at reducere fravær som følge af egen sygdom.

Fraværsdage som følge af børns sygdom, 2013-2019

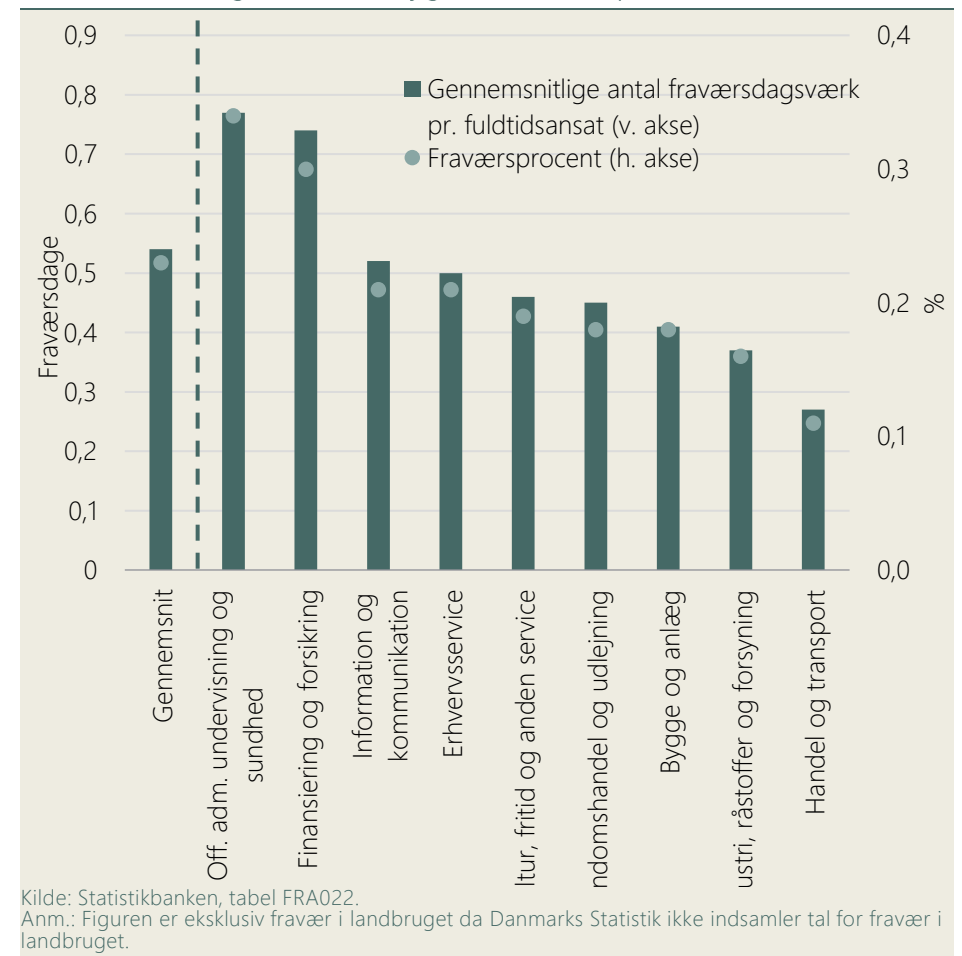

Sygefravær pga. børns sygdom varierer på tværs af brancher

Ser vi på tværs af arbejdsstyrken varierer antallet af sygedage pga. børns sygdom fra 0,27 fraværsdage per fuldtidsbeskæftigede inden for *Handel og transport* til 0,77 fraværsdage per fuldtidsbeskæftigede inden for *Offentlig administration, undervisning og sundhed*. Variationen på tværs af branchen kan skyldes mange forhold, men kan bl.a. hænge sammen med forskelle i normer og kønssammensætning.

Det samlede antal fraværsdage pga. egen og børns sygdom er således i 17 mio. dage om året i Danmark. Det svarer til ca. 78.000 fuldtidsbeskæftigede.

Fravær som følge af børns sygdom fordelt på brancher, 2019

Omkostningen ved sygefravær

Omkostninger ved sygefravær i Danmark

I dette kapitel ser vi nærmere på det samfundsøkonomiske tab, der opstår som følge af sygefravær. Ved at anvende timeproduktiviteten (bruttoværditilvækst (BVT) pr. time) for hver branche, kan vi omregne tabte arbejdsdage til et samfundsøkonomisk tab.

Det samfundsøkonomiske tab kan fortolkes som tabt produktion eller værdien af tabt fritid i tilfælde af, at medarbejderen på et senere tidspunkt lægger flere timer for at kompensere for fravær.

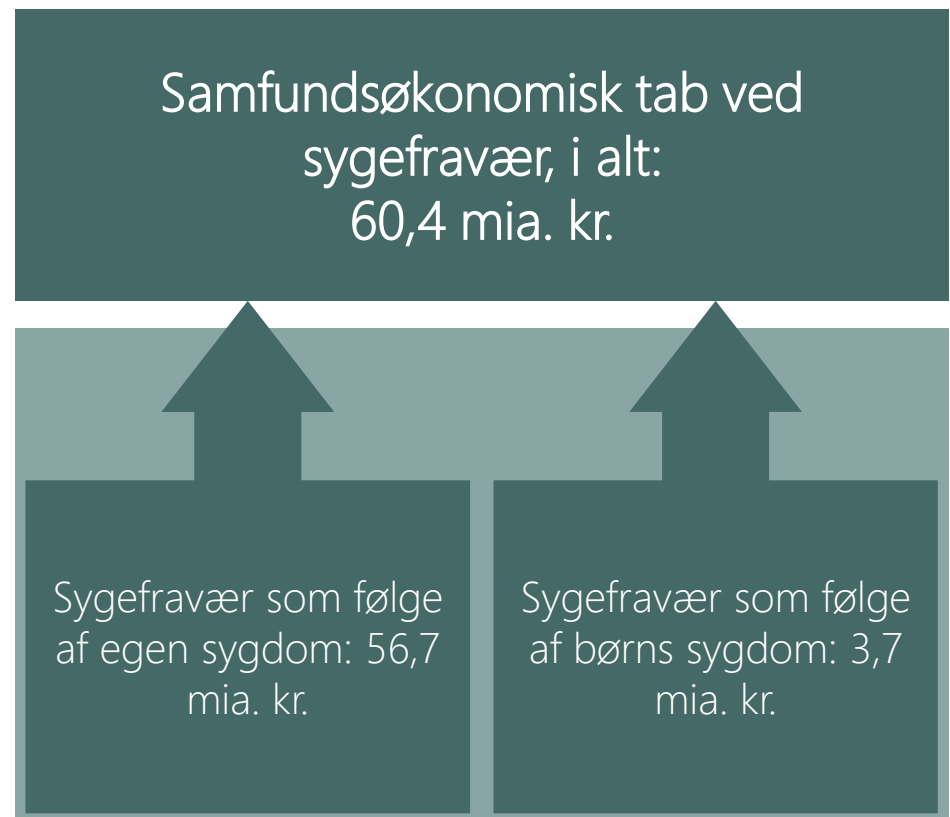
Det bør bemærkes, at der er mange andre omkostninger forbundet med sygdom, som vi ikke har medregnet i denne undersøgelse. Det gælder fx udgifter til sygehusvæsenet i form af besøg hos privatpraktiserende læger eller på hospitaler. Udgifter til evt. medicin og evt. nedsat produktivitet som følge af sygdom.

Derudover vil der for den enkelte også være personlige omkostninger ved at være syg. Denne omkostning er svær at kvantificere, men reducerer den enkeltes velfærd – i hvert fald mens sygdommen står på.

Hvert år har beskæftigede som nævnt 16 mio. sygefraværsdage som følge af egen sygdom og 1 mio. fraværsdage som følge af børns sygdom. Det svarer til ca. 78.000 fuldtidsbeskæftigede.

Ved at omregne dette til et samfundsøkonomisk tab, som beskrevet ovenfor, finder vi, at det danske samfund samlet set går glip af 60,4 mia. kr. årligt, som følge af sygefravær (egen sygdom og børns sygdom). Det svarer til, at Danmark kunne øge den samlede bruttoværditilvækst med 3 pct., hvis al sygefravær blev elimineret.

Denne beregning er under antagelse af, at timeproduktiviteten har et konstant marginalprodukt, dvs. at produktiviteten af de ekstra arbejdstimer, der opnås gennem mindre sygdom, er den samme som produktiviteten for de timer, der allerede er præsteret.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra statistikbanken. Tallene er opregnet til 2021-niveau ved brug af den nominelle udvikling i BNP.
Anm.: Beregningerne er eksklusiv fravær i landbruget da Danmarks Statistik ikke indsamler tal for fravær i landbruget.

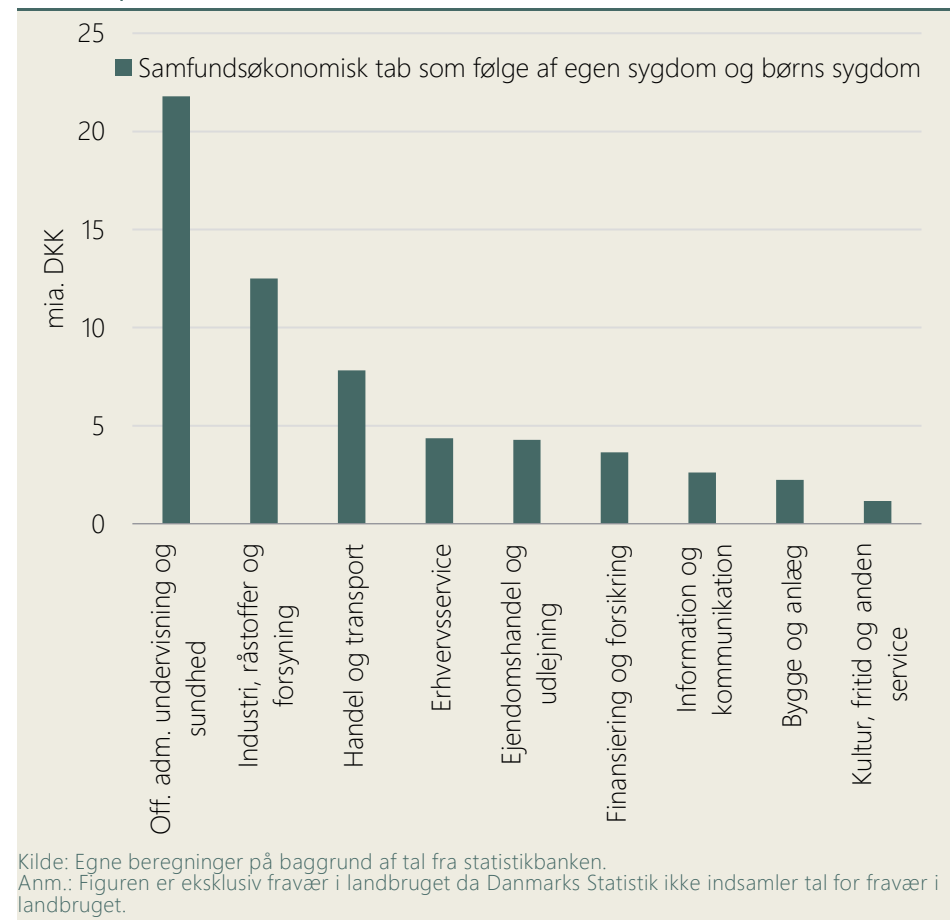
Det samfundsøkonomiske tab er størst i brancher med højt fravær

Der er to forhold, som driver omkostningen ved sygefravær: (i) omfanget af sygefravær og (ii) produktiviteten, dvs. hvor meget værdi skabes der per præsteret time. Jo større sygefraværet/produktiviteten er, des højere vil den samlede omkostning ved sygefraværet være.

Ser vi på det samfundsøkonomiske tab fordelt på brancher er det største (både relativt og absolut) tab inden for *offentlig administration, undervisning og sundhed*, hvor samfundsværdien kan øges med 22 mia. kr., svarende til 5 pct. af branchens nuværende niveau, hvis al sygefravær elimineres. Det relativt høje tab som følge af sygefravær i denne branche skyldes først og fremmest, at sygefraværet er højest i denne branche.

Den næststørste tab er inden for *Industri, råstoffer og forsyning*. De har i modsætning til branchen *Offentlig administration, undervisning og sundhed* et sygefravær, som er under det gennemsnitlige, men til gengæld er der i branchen en høj produktivitet, hvilket giver anledning til at branchen årligt går glip af samfundsøkonomisk værdi for 12 mia. kr. pga. fravær.

Tabt produktion som følge af egen sygdom og barn sygedage fordelt på brancher, 2021-niveau

Gevinsten ved god hygiejne

Gevinster ved god håndhygiejne på arbejdspladser

God håndhygiejne – og andre hygiejnetiltag – kan være med til at reducere sygefraværet ved at nedbringe smittefaren og dermed antal smitte med infektionssygdomme. I dette kapitel ser vi nærmere på, hvor stor en gevinst samfundet kan opnå ved at have en god håndhygiejne på arbejdspladsen.

En række studier har undersøgt sammenhængen mellem sygefravær og håndhygiejne. I denne undersøgelse bruger vi resultatet fra Arbogast et al. (2016), som ofte er anvendt og refereret af andre.

Arbogast et al. (2016) undersøger sammenhængen mellem håndsprit på arbejdspladsen og sygefravær ved at følge en deltager- og kontrolgruppe i et tætbeholdt kontormiljø. Alle i deltagergruppen udstyres med håndsprit og desuden opsættes der håndsprit i områder på arbejdspladsen, hvor mange dagligt passerer, såsom indgange, elevatorer og kaffestationer. I både deltager- og kontrolgruppen var der håndsæbe og –sprit på toiletterne før og under eksperimentet.

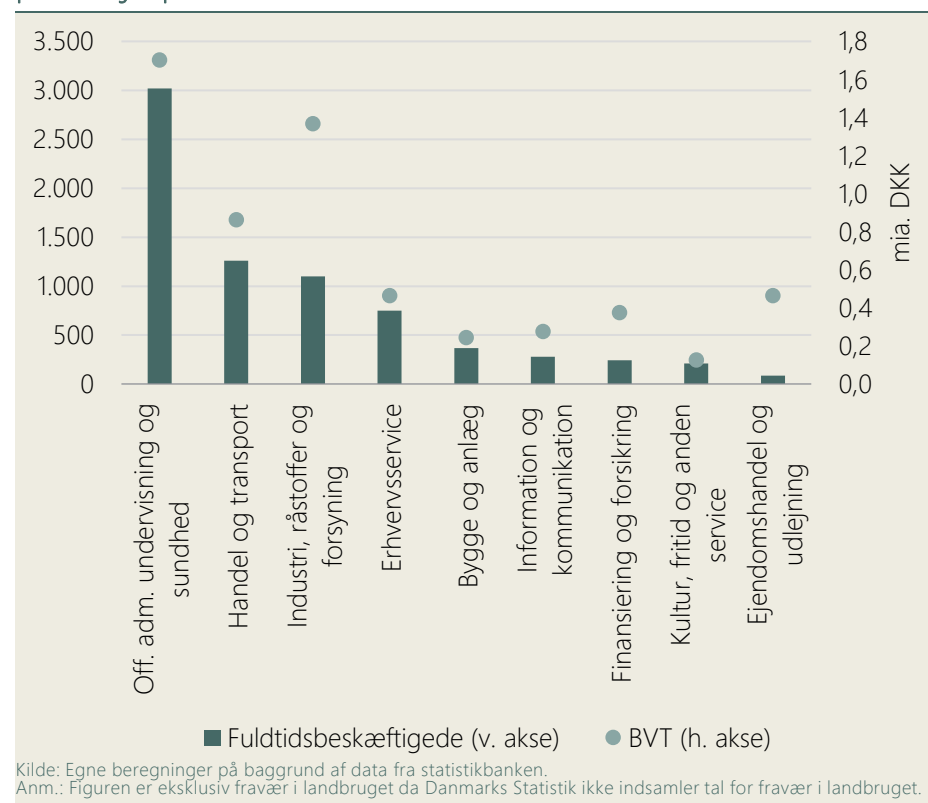
De finder, at brug af håndsprit kan reducere sygefraværet med 11,5 pct. Overføres denne effekt til en dansk kontekst, svarer det til, at antallet af fraværsdage som følge af egne infektionssygdomme næsten halveres.

Under denne antagelse kan antallet af sygedage reduceres med ca. 1,6 mio. dage årligt ved at forbedre håndhygiejnen og brugen af håndsprit på danske arbejdspladser. Det svarer til, at det effektive arbejdsudbud øges med ca. 7.300 årsværk, og der opnås en samfundsøkonomiske gevinst på 5,9 mia. kr. om året.

Som tidligere nævnt er det antaget, at brug af håndsprit i sundhedsvæsenet ikke reducerer sygefraværet yderligere, da der allerede findes hygiejnekrav i sundhedsvæsenet som typisk er strengere end brug af håndsprit.

Selvom sundhedsvæsenet ikke er medregnet, så opnås den største gevinst inden for *Offentlig administration, undervisning og sundhed*. Det hænger sammen med, at der er mange beskæftigede i denne branche samtidigt med, at den gennemsnitlige sygefravær er højere end i andre brancher.

Stigning i effektivt arbejdsudbud og BVT ved bedre håndhygiejne på arbejdspladsen

Gevinsten ved god håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler

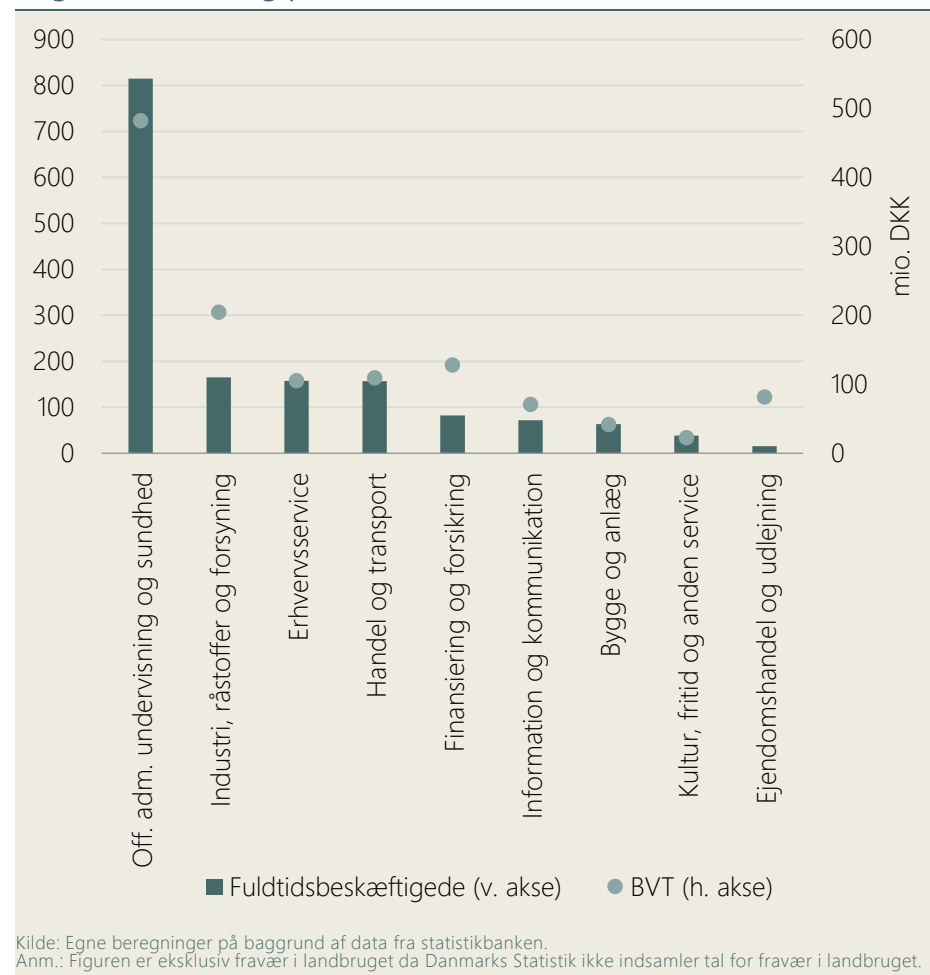
God håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler kan reducere børns sygdom og dermed også bidrage til at reducere forældres fravær.

Der er en række studier, som har undersøgt sammenhængen mellem sygefravær og håndhygiejne blandt børn. I vores undersøgelse bruger vi et dansk studie af Ladegaard og Stage (1999). De gennemfører et studie blandt børn (0-6 år) i institutioner, hvor personale, børn og forældre bliver uddannet i håndhygiejne, og finder, at sygefraværet blandt børnene i interventionsgruppen faldt med 34 pct. sammenlignet med før interventionen.

Hvis det antages, at forældres fraværskdage reduceres i samme omfang som børns sygedage, kan god håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler reducere antallet af fraværskdage med ca. 340.000 dage om året. Det svarer til, at det effektive arbejdsudbud øges med ca. 1.600 fuldtidsbeskæftigede om året. Den samfundsøkonomiske gevinst herved anslås at være godt 1,2 mia. kr. årligt.

Den klart største absolutte gevinst ved god håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler opnås inden for *Offentlig administration, undervisning og sundhed*. Det hænger sammen med, at der inden for denne branche er et højt fravær pga. børns sygdom kombineret med, at beskæftigelsen i denne branche er høj.

Stigning i effektivt arbejdsudbud og BVT ved bedre håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler

Følsomhedsberegninger

Følsomhedsberegninger

For at beregne effekten af god håndhygiejne på sygefraværet har vi anvendt en antagelse om, at brug af håndsprit på arbejdspladsen reducerer sygefraværet med 11,5 pct. og god håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler reducerer sygefraværet med 34 pct. Selvom disse estimater er hentet fra anerkendte videnskabelige studier, vil de fortsat være forbundet med usikkerhed.

For at illustrere denne usikkerhed, har vi derfor gennemført en række følsomhedsberegninger, hvor der anvendes hhv. højere og lavere estimater for effekten af god håndhygiejne.

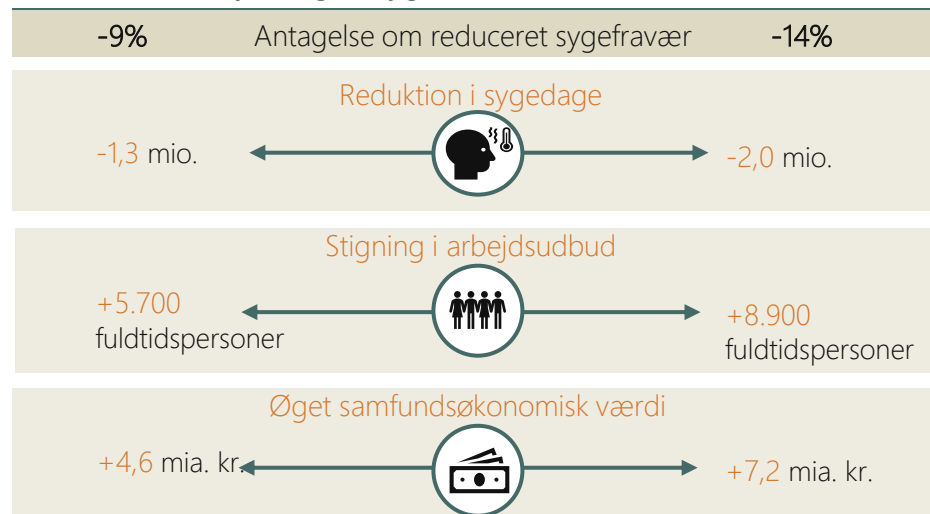
I et konservativt scenarie har vi antaget, at jævnlig brug af håndsprit alene reducerer fravær som følge af egen sygdom med 9 pct. I et mere

optimistisk scenarie har vi sat antagelsen til 14 pct.

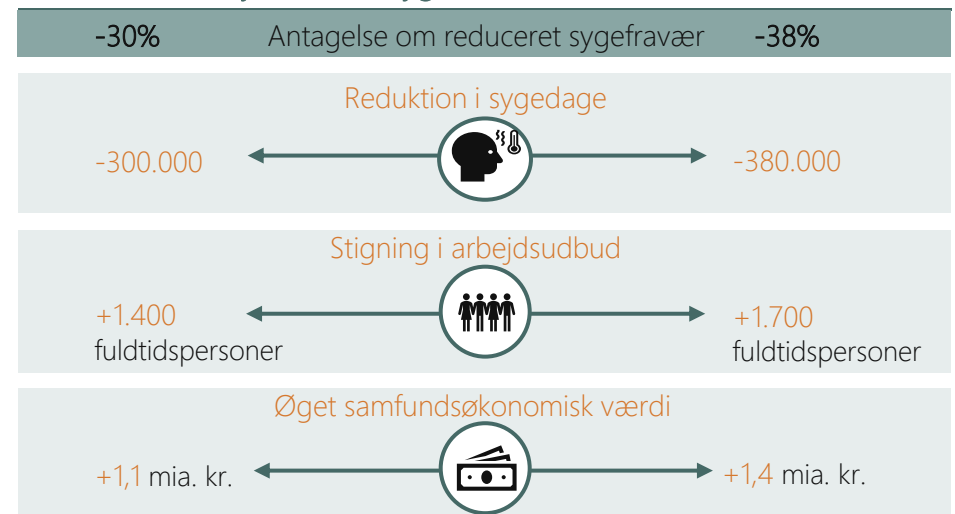
Ligeledes har vi sat antagelsen vedrørende daginstitutioner og skoler til 30 pct. i et konservativt scenarie og 38 pct. i et mere optimistisk scenarie.

Resultaterne af følsomhedsberegningerne fremgår nederst på siden. Det fremgår, at der selv i de mest konservative scenarie (hhv. 9 pct. og 30 pct. reduktion i sygefravær som følge af god håndhygiejne) vil være et betydeligt samfundsøkonomisk potentiale ved at forbedre håndhygiejnen på danske arbejdspladser. I det tilfælde vil det effektive arbejdsudbud blive øget med ca. 7.100 fuldtidspersoner om året.

Følsomhedsanalyse, egen sygdom

Følsomhedsanalyse, børns sygdom

Metode

Eksempel på beregning af gevinst ved brug af håndsprit på arbejdspladsen for information og kommunikation

Nedenfor er der vist et eksempel på den beregning, der ligger til grund for resultaterne om effekten af håndsprit på egen sygdom. Eksemplet tager udgangspunkt i branchen "Information og kommunikation". I undersøgelsen er beregningerne lavet for alle brancher og er derefter aggregeret for at opnå en samlet effekt.

Variabel	Formel	Værdi	Label	Anmærkning
Sygefraværsgange, egen sygdom		530.000 dage	A	Statistikbanken.dk, FRA022
Reduktion i sygefravær ved brug af håndsprit, relativ		11,5 pct.*	B	Arbogast et al. (2016)
Reduktion i antal sygedage, absolut	A·B	61.000 dage	C	
Arbejdsdage 2021 (ekskl. ferie)		220 dage	D	HBS antagelse
Stigning i effektivt arbejdsudbud	C/D	280 årsværk	E	
BVT, 2019		95.000 mio. DKK	F	Statistikbanken, NABP19
Præsterede timer		160 mio. timer	G	Statistikbanken, NABB19
Længden af en arbejdsdag		7,4 timer	H	Svarer til en arbejdsuge på 37 timer
BNP-stigning (1. kvartal 2019- 1. kvartal 2021)		2,9 pct.	I	Statistikbanken, NKN1
Timeproduktivitet i 2021-priser	F/G·(1+I)	610 DKK/time	J	
Værdien af fravær	A·H·J	2.400 mio. DKK	K	
Besparelse ved bedre håndhygiejne	B·K	276 mio. DKK	L	

Anm.: Tal og parametre i tabellen er afrundet, hvorfor der kan forekomme mindre forskelle i forhold resultaterne i undersøgelsen, hvis beregningerne foretages baggrund af de afrundede tal og parametre.
 (*) For Sundhedsvæsenet er det antaget, at der ikke er en effekt på sygefravær ved brug af håndsprit.

Eksempel på beregning af gevinst ved god håndhygiejne i daginstitutioner og på skoler for information og kommunikation

Nedenfor er der vist et eksempel på den beregning, der ligger til grund for resultaterne om effekten af håndsprit som følge af børns sygdom. Eksemplet tager udgangspunkt i branchen "Information og kommunikation". I undersøgelsen er beregningerne lavet for alle brancher og er derefter aggregeret for at opnå en samlet effekt.

Variabel	Formel	Værdi	Label	Anmærkning
Sygefraværsdage, børns sygdom		46.000 dage	A	Statistikbanken.dk, FRA022
Reduktion i barn sygedage ved brug af håndsprit, relativ		34 pct.	B	Ladegaard & Stage (1999)
Reduktion i barn sygedage, absolut	A·B	16.000 dage	C	
Arbejdsdage 2021 (ekskl. ferie)		220 dage	D	HBS antagelse
Stigning i effektivt arbejdsudbud	C/D	70 årsværk	E	
BVT, 2019		95.000 mio. DKK	F	Statistikbanken, NABP19
Præsterede timer		160 mio. timer	G	Statistikbanken, NABB19
Længden af en arbejdsdag		7,4 timer	H	Svarer til en arbejdsuge på 37 timer
BNP-stigning (1. kvartal 2019- 1. kvartal 2021)		2,9 pct.	I	Statistikbanken, NKN1
Timeproduktivit	F/G·(1+I)	610 DKK/time	J	
Værdien af børns sygedage	A·H·J	200 mio. DKK	K	
Besparelse ved bedre håndhygiejne	B·K	70 mio. DKK	L	

Anm.: Tal og parametre i tabellen er afrundet, hvorfor der kan forekomme mindre forskelle i forhold resultaterne i undersøgelsen, hvis beregningerne foretages baggrund af de afrundede tal og parametre.

Referencer

Referencer

Arbogast, James W et al. (2016) "Impact of a Comprehensive Workplace Hand Hygiene Program on Employer Health Care Insurance Claims and Costs, Absenteeism, and Employee Perceptions and Practices." *Journal of occupational and environmental medicine* vol. 58,6 (2016)

Ladegaard, MB & Stage, V. (1999) "Håndhygiejne og småbørnssygelighed i daginstitutioner. En interventionsundersøgelse." *Ugeskrift for Læger* 1999, 161(31):4396-400.

MedHelp (2019) "Status og tendenser i sygefraværet"

Om HBS Economics

HBS Economics er et samfundsøkonomisk konsulenthus, som blev etableret i 2015. Vi er i dag 20 medarbejdere, der alle har en stærk akademisk baggrund.

HBS Economics er skabt for at levere viden, som kan udvikle velfærdssamfundet. Vores kunder er ministerier, styrelser, regioner og kommuner, internationale organisationer, institutioner, private interesseorganisationer, fonde og private virksomheder.

Vores ekspertise er at udarbejde avancerede statistiske og samfundsøkonomiske analyser og udredningsopgaver særligt inden for erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet.

HBS Economics har en klar profil mellem de offentlige forskningsinstitutioner og de almindelige konsulentfirmaer. Vi er særligt gode til at gennemføre forsknings- og evidensbaserede analyser, kortlægninger og litteraturstudier.

Samtidig løser vi opgaver inden for en stram deadline og med et stærkt fokus på, at vores analyser er anvendelsesorienterede, veldokumenterede og klart formidlet.

HBS Economics er forskerautoriseret bruger af mikrodata hos Danmarks Statistik, og vi har omfattende erfaring med at gennemføre avancerede økonometriske og statistiske analyser baseret på registeroplysninger om enkeltpersoner og virksomheder over en lang årrække. Desuden er vi involveret i en række danske og internationale forskningsprojekter.

www.hbseconomics.com • Ny Kongensgade 9B • 1472 København • +45 81 81 62 62

HBS ECONOMICS

HBS

ECONOMICS